

Hvad ser du?

Et af nøgleordene i Det nye Testamente er »hold fast«. Vi hører det atter og atter, undertiden med tilføjelsen »hold urokkeligt fast«, en understregning af, at kristenlivet er en kamp imod alle de modstandere og kræfter, der vil berøve os sejren.

*

De fleste kristne kender til anfægtelser og samvittighedskvaler. *Luther* siger, at det kun er falske kristne (*sværmere* kaldte han dem), der ikke kender til indre kvaler, men altid er »ovenpå«. Er der noget, vi kan holde fast ved, når vor samvittighed bestormes med anklager, som vi ikke kan afvise som uberettigede?

Ja, det er der! *Hebræerbrevet* taler indtrængende derom. I 10,23 lyder det til os: »Lad os urokkeligt holde fast ved håbets bekendelse; thi trofast er Han, som gav forjættelsen!«

Hvad er håbets bekendelse? Det er ved tro på Kristus at bekende, at hvad jeg end med rette kan anklages for, skal jeg den dag, da Han åbenbares og siger det afgørende ord om enhver, stå som retfærdig for Ham. *Paulus* udtrykker det på denne måde: »Vi venter jo ved Åndens bistand og ud af tro den retfærdighed, som er vort håb« (Gal. 5,5).

Retfærdiggørelsen ved tro på vor Herre Jesus Kristus er skænket os, der påkalder Ham, men den kan endnu ikke ses og ikke altid føles og bliver angrebet af satan og hans åndsmagter. Den dag, vor Herre og Frelser åbenbarer sig i kraft og megen herlighed, bliver den både synlig og følbart og uangribelig – men den dag ligger i fremtiden – derfor er Guds retfærdighed vort håb – ikke vort usikre håb – men vort visse og sikre håb, fordi trofast er Han, som gav os løfterne derom!

Just fordi håbet først ophører med at være håb, når vi ser, føler og oplever, at Guds fuldkomne retfærdighed er vor retfærdighed, må vi holde urokkeligt fast ved det i anfægtelser, indre kampe og sjæle-nød.

Håbets bekendelse taler *Hebræerbrevet* om i 10,23. Altså ikke blot fastholde håbet i hjertets løndom, men også med mundens bekendelse! Også i den sammenhæng kan vi med *Paulus* sige, at med hjertet tror man til retfærdighed, og med munden bekender man til frelse (Rom. 10,10).

*

At holde fast ved det, man ikke ser, men som Gud har sagt, er troens opgave – troens kamp. *Paulus* sluttede sit liv med at sige: »Jeg har bevaret troen« (2. Tim. 4,7). Heraf forstår vi, at der har været kamp om den, og at det ikke er gået af sig selv.

*

Paulus siger ikke: »Vi bliver forhåbentlig frelst!« Men: »I håbet blev vi frelst (Rom. 8,24). Han siger altså, at vi blev frelst, og at vor frelse ligger i håbet – en mærkelig sammensætning af fortid (blev frelst) og fremtid (håbet). Hermed siger han, at vor frelse, som er blevet os til del, endnu ikke kan ses, end ikke af den frelste, og at den derfor kun kan fastholdes af troen, indtil Jesus kommer igen.

Dette understreger *Hebræerbrevet* kraftigt. I 3,6 lyder det til os: »Og Hans hus er vi, såfremt vi til det sidste holder urokkeligt fast ved vor frimodighed (til at træde frem for Gud i kraft af Jesu blod) og vort håb, som vi priser os salige over.« Den nye oversættelse siger: »Hans hus er vi, dersom vi holder fast ved den frimodighed og den stolthed, som vort håb giver os!«

I 3,14 siges det på en anden måde: »Thi vi har del i Kristus, såfremt vi holder den tillid, vi havde i begyndelsen, urokkeligt fast til det sidste«

Man mærker i hele Det nye Testamente en dyb omsorg for dem, der kæmper troens gode strid – ofte en strid med sig selv i hjertets løndom. Vi får hjælp til at holde fast ved tilliden til Herren – ved håbet – ved håbets bekendelse – ved Herren selv – og størst af alt: »Den, som knytter os såvel som jer fast til Kristus, og som salvede os, er Gud, der også har sat sit segl på os og givet os Ånden som pant i vore hjerter« (2. Kor. 1,21-22).

Derfor kan vi synge med glæde: »Med al din nød dig i Hans arme kast – Han holder fast!«

*

Under sommerstævnet i Randers i denne måned (21.-25. juli) vil vi, om Herren fortsat bekræfter det ved sin Ånd, lytte til Ordet om vor Herres Jesu Kristi komme i kraft og megen herlighed.

Med henblik herpå siger Herren atter og atter til os: »Hold fast ved det, du har« (Åbenb. 2,13 og 25; 3,3 og 8).

Vi har foran sagt lidt om at holde urokkeligt fast ved troens tillid til Herren, der har frelst os og givet os sine forjættelser.

Der er imidlertid mere at sige herom, især med henblik på Herrens komme og vort vidnesbyrd om Ham, indtil Han kommer. Vi lærer meget af de første kristne.

*

De holdt fast ved apostlenes lære (Ap. G. 2,42). Apostlene lærte dem Jesus! Kun Jesus! De lærte dem altså Gudsmennesket Jesus af Nazaret og alt, hvad Han betyder – en lære, intet menneske kan lære sig selv – en lære, der strider imod alle mennesketanker og tankebygninger – en lære, som altid bliver modsagt eller ringeagtet – en lære, man kun kan fastholde ved troen.

Apostlene var nidkære for deres lære – på vagt imod enhver forvanskning af den. Allerede på deres tid var der mange, der ville føje noget til eller trække noget fra og dermed ødelægge evangeliets guddommelige kraft. *Paulus* kaldte apostlenes lære for Guds evangelium om sin Søn eller for Ordet om korset. I dag er det ikke mindre vigtigt at holde fast ved apostlenes lære og dermed holde fast ved vor Herre Jesus Kristus og det som korsfæstet.

Apostlene lærte i Jesu navn (Ap. G. 4, 18), d.v.s. i hans autoritet og i hans Ånd. Deres lære var derfor myndig og kærlig på samme tid. Den er Sandheden. Og den er kærligheden. Den er udtømmelig rig, som Gud er rig. Den kaster lys over Guds ord og åbner Skrifterne, så hjerterne sættes i brand. Apostlenes lære er liv, noget ingen anden lære er.

Der findes ingen større skat end apostlenes lære. Den omfatter også *Johannes' Åbenbaring*, der er Jesu Åbenbaring. Her lærer vi, at den, som vil holde fast ved apostlenes lære, må se i øjnene, at det kan koste livet (6,9 og 14,12).

*

De holdt også fast ved fællesskabet, først og fremmest fællesskabet med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus (1. Johs. 1,3), det daglige fællesskab med vor himmelske Fader og vor Frelser, så at vi vandrør med Ham og lader Hans lys skinne over alt, hvad vi har med at gøre. Det er fællesskab med Ham i vort hjem, på vor arbejdsplads, i vor forretning, i vore afgø-

relser og dispositioner, i vore køb og salg, kort sagt: i alt.

Vidunderligt at holde fast ved så herligt og så helligt et fællesskab!

Der er meget og meget, der vil ind mellem Gud og os og svække eller bryde vort fællesskab med Ham. Det kender enhver. Det er ikke altid noget tarveligt og lavt, der frister os til at bryde med Guds vilje – det kan også være det bedste, vi har på jorden: vore kære – og da er det en kamp at bevare fællesskabet med Faderen og Hans Søn.

Tænk på, at Jesus gentagne gange sagde, at hvis nogen elsker sine elskede højere end Ham, er han/hun Ham ikke værd. Fællesskabet er brudt.

Har vi fællesskab med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus, da har vi også fællesskab med alle dem, der har fællesskab med Faderen og Sønnen. Fællesskab med dem i deres glæder og sorger – ansvar for dem, som lemmerne på samme legeme har ansvar for hinanden.

Det er ikke et fællesskab på bekostning af apostlenes lære. Se, hvordan Paulus stod op og talte Peter imod, da denne veg bort fra læren (Gal. 2,11 flg.)! Se, hvordan han nedkaldte Guds forbandelse over enhver, der forkyndte et anderledes »evangelium« (Gal. 1,8-9). Det er et fællesskab i Sandheden, der ikke – som mange mener – er strengere end Kærligheden. Ingen holdt mere fast på dette fællesskab end netop Paulus. Han ville med glæde bringe ofre, ja ofre sig selv til bedste for det.

Han lærer os med sit eksempel, at man kun holder fast på fællesskabet, når man ikke lader sympatier og antipatier råde, altså ikke kender hinanden efter kødet, men lader Helligånden råde og lærer hinanden at kende *efter Ånden*.

Ikke nok med det! Han lærer os også ved sit eksempel, at man ikke holder fast ved fællesskabet, når man ikke er rede til at fornægte sig selv. Den, der søger sit eget i de helliges fællesskab, er på vej ud af det – måske uden at vide det.

De første kristne anså dette fællesskab for så dyrebart, at de med glæde gav afkald på deres ejendom og gods for i praksis at hjælpe de fattige iblandt dem (Ap. G. 2,44-45). Dette står skrevet som en hjælp for os, så vi i dette lys kan overveje, hvor ivrigt vi holder fast ved fællesskabet.

*

De første kristne holdt også fast ved *brødsbrydelsen*. Den var en hovedsag for dem på linie med apostlenes lære og fællesskabet. Dens betydning får det til at svimle for os, thi »velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab

med Kristi blod, og brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme« (1. Kor. 10,16, ny overs.), »fællesskab om Kristi blod – fællesskab om Kristi legeme« (gamle overs.).

Lad os tage begge betydninger til hjerte, da forstår vi, hvorfor de første kristne holdt fast ved brødsbrydelsen.

Fællesskab om Kristi blod! Det blod, der udsletter alle vore synder og hele vor skyld! Det blod, hvormed Han købte os til sin ejendom! Her ligger den faste grund for vort fællesskab med Faderen og Hans søn og med hverandre!

Fællesskab med Kristi blod! Her er villigheden til med glæde at bringe ofre, ja ofre sig selv, villigheden og redbonheden til at følge Jesus efter!

Fællesskab om Kristi legeme – det legeme, hvorpå han bar alle vore synder op på korsets træ, for at vi, afdøde fra vore synder, skal leve for retfærdigheden (1. Peter 2,24). Her er frelsens fylde – frelse fra alle vore synder og frelse fra os selv – frelse til at være, hvad Han har frelst os til da Han een gang for alle ofrede sit legeme for os (Hebr. 10,10).

Fællesskab med Kristi legeme – altså eet med Ham i hans død og opstandelse – eet med Ham som lemmer på Hans legeme!

Her er *forkyndelsen af Jesu død*, »så ofte (bemærk »ofte« – altså ikke »sjældent«) vi spiser dette brød og drikker kalken, indtil Han kommer« (1. Kor. 11,26). Her kommer vi ham i hu og intet andet, ingen anden!

*

De prøvede sig selv, inden de brød brødet, spiste det og drak kalken, for ikke at gøre det på uværdig vis. Derfor sank brødsbrydelsen ikke ned til at blive noget i retning af en selvfølge for dem. Den forblev en udtømmelig gave fra Gud. De sad i Ånden til bords med Herren ved Hans bord og vidste, at det snart skulle fuldkommes i Guds rige. Der skulle de sidde med Abraham og Isak og Jakob – med alle *profeterne* – med alle de hellige – og de beredte sig dertil. De lovprieste Gud for så stor en frelse og så stor en Frelser.

*

De første kristne holdt ligeledes fast ved *bønnerne*.

De havde faste bedetimer (se Ap. G. 3,1), noget, vi måske burde genindføre i den evangeliske frihed. Det kunne være en hjælp til bedre at holde fast ved bønnerne.

Bønnerne omfatter ikke blot vore anmodninger om hjælp og velsignelse, men også tilbedelsen. At holde fast derved er

ikke en selvfølge, men kræver lydighed.

»Våg og bed til enhver tid, så I må blive i stand til at undfly alt dette, som skal ske, og til at bestå for Menneskesønnen« (Luk. 21,36). Det sagde Jesus i sin sidste tale på Oliebjerget.

Dette skal jeg ikke uddybe mere. Mon ikke enhver af os er klar over, at her er noget at holde fast ved?

*

Formaninger om at *holde fast ved* er i *Hebræerbrevet* holdt i flertalsform: »lad os...« men i *Johs Åbenbaring* i eental: »Hold fast ved det, du har!«

Således betones både det personlige og det fælles ansvar. Livet med Herren er personligt – men Kærligheden præger det, derfor er det ikke isoleret, men fælles med alle dem, der også står i et personligt forhold til deres og vor Herre og Frelser.

*

Forberedelserne til *stævnet i Randers* har til min store glæde været præget af dette personlige og fælles ansvar. Det har jeg mærket hos vennerne i *Randers*, i *København* og andre steder. Vi vil få nogle dage, der styrker os i at holde fast, som de første disciple holdt fast, og være fælles om det – nogle dage, der således hjælper os til at være rede det øjeblik, vor Frelser åbenbarer sig!

*

Vi ved endnu ikke, om en verdensomspændende krise er under udvikling, og om det ender med verdensomspændende grusomheder – en sidste verdenskrig med atomvåben i anvendelse.

Lad os holde fast ved det, vi har – først og sidst holde fast ved Ham, der snart åbenbarer sig og gør ende på menneskers magt og magtmisbrug!

Lad os i ydmyghed og »stolthed« løfte vore hoveder, thi vor forløsning stunder til!

*

Ingen af os kan forestille sig den kraft og herlighed, hvormed vor Herre Jesus åbenbarer sig. Det overgår al forstand. Alt og alle bliver Ham underlagt i samme øjeblik. Og vi bliver herliggjort sammen med Ham. Når Kristus, vort liv, åbenbares, da skal også vi åbenbares sammen med Ham i herlighed (Kol. 3,4).

Da åbenbares det, at Guds fuldkomne retfærdighed er vor retfærdighed. Da bliver det tydeligt, at vi har en større herlighed end den, Adam var ikklædt, før han

faldt i synd og mistede den.

Men vi kan, som sagt, ikke beskrive den, thi den indbefatter også en herlighedsglans, som overgår al forstand. Vi bliver Ham lige – Ham, som apostelen Johannes ikke kunne tåle at se, men faldt ned for som en død (Johs. Åbenb. 1,12-18).

Alt dette holder vi fast ved, thi det er vort. Man kan kun med fuldgod samvittighed og en urokkelig tro holde fast på det, som man ejer med rette.

*

Tiden herefter er knap. Herren tøver ikke med at komme. Når Han kommer, vil vi alle føle, at det liv, som ligger bag os, var et pust.

Vi skal se Herren selv ansigt til ansigt. Og vi skal se alle dem, der gik hjem til Ham før os.

Hvilket møde!

*

Det holder vi fast ved. Det bereder vi os til. Det skal dagene i *Randers* opmuntre og styrke os til!

*

De fleste ældre tænker ofte på, hvorledes det skal gå deres *børn* og *børnebørn* i den tid, de går i møde. Man kan bæve ved tanken derpå. Intet tyder på, at de går en lys og let fremtid i møde. Alt tyder derimod på, at de vil blive udsat for meget, der er svært, ja forfærdeligt.

Når sådanne tanker melder sig, beder vi straks for dem og betror dem til Ham, der kender alt forud, og som formår at bevare dem fra det onde og føre dem igenem både ild og vand.

Alle disse små piger og drenge kalder os alle til forbøn. De ved lykkeligvis intet om den kommende tid – de leger og lever mest i nuet – og er således på deres måde et vidnesbyrd om ikke at bekymre sig.

Vi beder ikke blot for dem, men også for deres *forældre*, at de må få al den visdom, de behøver, for at de kan give børnene de bedste tænkelige rammer om deres opvækst – den bedste tænkelige opdragelse – og således gøre dem vel skikkede til al god gerning og tillige velskikkede til ikke at skikke sig lige med denne fordærvede slægt, men eje en indre overbevisning om, at de har noget, der er langt bedre, og dertil et personligt mod til at følge denne overbevisning.

*

Det er smerteligt at være vidne til, at en stor del af Danmarks ungdom lever deres ungdomsliv uden idealer af nogen art. Intet er helligt for dem. Derfor er de allerede præget af livslede. De kaster sig hæmningsløst ud i en kortvarig nydelse af synd og bærer derfor på en lede og ringeagt for alt og alle.

Ulykkeligvis har de ingen syndserkendelse. Det er blevet »normalt« at leve uden frygt for Gud og for dommen og derfor »normalt« at æde og drikke og synde. Dybt inde i deres hjerte bor fortvivlelsen.

Jeg kan være ængstelig for, at jeg alt

for ofte har glemt Guds smerte over, at hans skabninger kan komme så langt bort. Jeg hjælper dem jo ikke ved at ryste på hovedet ad dem og forarges over dem. Måske trænger mange af os gamle kristne til at blive vakt for vort ansvar i henseende til Danmarks unge, så vi kan møde dem i Sandhedens og Kærlighedens kraft og række dem omvendelsens kald i et sådant Lys, at det skinner ind i deres mørke.

*

Jeg kan også blive ængstelig ved tan ken på alt det, der er betroet mig, og som derfor stiller langt større krav til mig.

Thi hvis jeg dybest set lever for mig selv, hvad da med alle dem, jeg skulle leve for?

Vi skal ikke udelukkende rette Lyset imod dem, der lever et skamløst liv. Mon ikke vi skal rette det stærkest imod os selv, om vi nu også gør fyldest i Guds øjne (Johs. Åbenb. 3,2).

Evangeliet er Guds kraft til udfrielse fra synd og skamløshed og fordærv og livslede – men en forvænt kristenhed kan gøre evangeliet kraftesløst – og da bliver det tungt for os den dag, vi skal aflægge regnskab.

*

Må dagene i *Randers* vække os alle, således som sendebrevene i Johs. Åb. kap. 2 og 3 taler indtrængende om!

*